

VEENHUIZEN

WAARD OM ALS ENSEMBLE TE BEHOUDEN

Stichting De Nieuwe Rentmeester Veenhuizen i.o.
wil hier graag zorg voor dragen

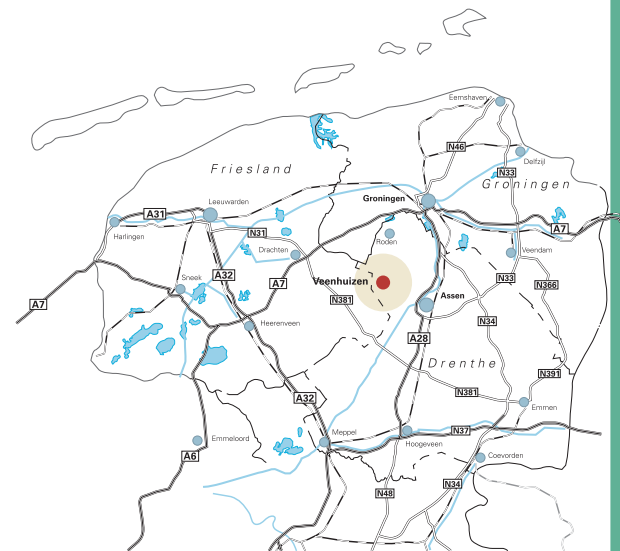

RIJKSVASTGOED VEENHUIZEN

De huidige beheerder van Veenhuizen, het Rijksvastgoedbedrijf, is op zoek naar een nieuwe eigenaar. Drie gerenommeerde (non-profit) erfgoedorganisaties hebben zich als kandidaat gemeld voor dit nieuwe rentmeesterschap, te weten Nationale Monumentenorganisatie, Het Drentse Landschap en BOEi. Samen zijn ze verenigd in de Stichting *De Nieuwe Rentmeester Veenhuizen i.o.*

Met steun van de provincie Drenthe en de gemeente Noordenveld onderzoekt het Rijksvastgoedbedrijf de mogelijkheid om eigendom, beheer en onderhoud van het cultuurhistorisch uiterst waardevolle, maar kwetsbare ensemble aan Rijksvastgoed in Veenhuizen onder te brengen bij *De Nieuwe Rentmeester Veenhuizen i.o.* Een unieke kans om het Rijksvastgoed in Veenhuizen als een totaal ensemble te behouden. *De Nieuwe Rentmeester Veenhuizen i.o.* wil verder zorgen voor continuïteit, samenhang en leefbaarheid in het gebied. Deze uitgangspunten sluiten naadloos aan bij het managementplan dat voor de UNESCO nominatie van de Koloniën van Weldadigheid is opgesteld. De ambitie is dat deze Werelderfgoedstatus in juni 2018 wordt toegekend.

DE TIJD DRINGT

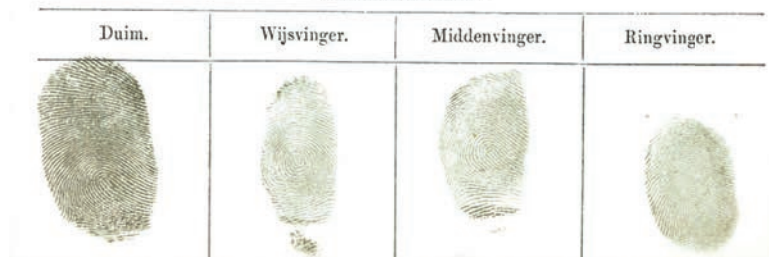
Het behoud van Veenhuizen als totaal ensemble is een immense opgave. Het gaat om ruim 100 panden/objecten met grote complexen als het Gevangenis­museum en het voormalige gevangenis­complex Bankenbosch, landbouwgronden en bossen.

De provincie Drenthe en de gemeente Noordenveld willen daar zo snel mogelijk mee aan de slag. Ze weten zich daarin gesteund door Rijksbouwmeester Floris Alkemade:

‘Wat in ieder geval duidelijk is, is dat niets doen geen optie is. Het nu al kwetsbare gebied verliest dan zijn samenhang, potentie en zeggingskracht.’

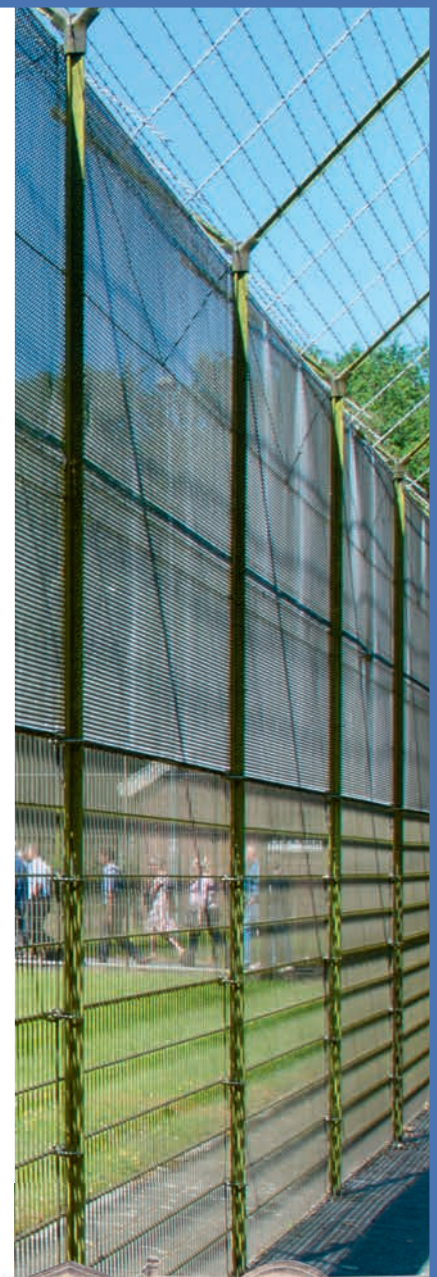
Een bijzonder aandachtspunt in Veenhuizen vormt het behoud van de gevangenis­complexen Norgerhaven en Esserheem. Het samenwerkingsverband van de drie erfgoedorganisaties wil als partner in het gebied graag meewerken aan het borgen van de toekomst van het gevangenis­wezen en de werkgelegenheid die dit biedt in Veenhuizen. Daarbij kan het bijvoorbeeld gaan om nieuwe duurzame invullingen van panden met maatschappelijke en/of bedrijfsmatige activiteiten die aansluiten bij het gevangenis­wezen.

RECHTERHAND.

NIEUWE TOEKOMST

Het Rijk is de afgelopen 150 jaar gebiedsregisseur van Veenhuizen geweest. Hierdoor heeft het verhaal van de geschiedenis van Veenhuizen kunnen voortbestaan. Met het vertrek van het Rijk uit Veenhuizen breekt een nieuwe tijd aan. Meer dan ooit moet nu bewaakt worden dat het karakteristieke ensemble van Veenhuizen behouden blijft. Dat kan door het rentmeesterschap onder te brengen bij organisaties die hun bestaansrecht ontleen aan het behouden van erfgoed. Zij zijn niet alleen uitstekend in staat om te zorgen voor het erfgoed, maar kunnen ook een maatschappelijke, duurzame, economische en ruimtelijke ontwikkeling van het gebied realiseren. Dit betekent concreet: naast het herbestemmen van leegstaande panden en complexen, ook faciliteren dat andere (private) partijen het gebied kunnen gaan beheren, ontwikkelen en onderhouden.

REGIODEAL VEENHUIZEN

Provincie Drenthe, gemeente Noordenveld en *De Nieuwe Rentmeester Veenhuizen i.o.* zijn inmiddels gestart met een verkenning om de kansen die er voor Veenhuizen liggen te onderzoeken. **Om dit goed en zorgvuldig te kunnen doen, is het noodzakelijk dat er ruimte is voor het Rijksvastgoedbedrijf om dit samen met genoemde partijen op te pakken.** Dit traject kan vergelijkbaar zijn met bijvoorbeeld de oprichting van de Nationale Monumentenorganisatie. Zoals bekend, zijn daar toen door het Rijk 29 Rijksmonumenten ondergebracht, waaronder de Vesting Naarden. De Tweede Kamer heeft toen hiervoor haar toestemming gegeven. Voor Veenhuizen is een vergelijkbaar scenario denkbaar. Met de betrokken overheden en het bedrijfsleven zou hiervoor een zogeheten 'Regiodeal Veenhuizen' kunnen worden afgesloten. Het is een prachtige kans om het unieke verhaal van Veenhuizen te borgen voor de toekomst. Het zou toch fantastisch zijn als over 150 jaar mensen zich nog steeds kunnen wanen in de tijd van hun verre voorouders...

'Nergens ter wereld bestaat een oord, waar maakbaarheid en kwetsbaarheid zo hand in hand gaan als in Veenhuizen.'

Eric van der Bilt, voormalig directeur van de Stichting het Drentse Landschap

Een verhaal dat aanspreekt

Door het boek *Pauperparadijs* van Suzanne Jansen en de gelijknamige musical van Tom de Ket is Veenhuizen inmiddels bij vele Nederlanders bekend geworden. Degenen die het verhaal van de Maatschappij van Weldadigheid en de kolonisten voor het eerst horen zijn onder de indruk; 'Dit wist ik niet' is dan ook een veel gehoorde reactie. Het mooie van de geschiedenis van Veenhuizen en haar paupers is dat ze anno 2018 nog steeds zichtbaar in het dorp aanwezig is: 6 gebouwen uit de tijd dat Johannes van den Bosch zijn Maatschappij stichtte staan er nog steeds. Dat is zeer uniek omdat zo de geschiedenis van de paupers nog meer tot de verbeelding spreekt.

WIE IS WIE?

Nationale Monumentenorganisatie (NMo)

NMo wil monumenten efficiënt behouden en beheren. Dit doet ze door de kennis en expertise in het Nederlandse monumentenveld te verenigen en op grote schaal monumenten te verwerven zonder gebonden te zijn aan een thema of geografische regio. Zo biedt de NMo een onderkomen aan monumenten die buiten het bereik van bestaande organisaties voor monumentenbehoud vallen. Op deze manier voorziet de NMo in een sterke behoefte in de van oorsprong versnipperde Nederlandse monumentenwereld. Naast het beheer van een groot aantal monumenten organiseert de NMo kennisoverdracht, bundelt zij expertise en biedt zij dienstverlening aan voor de monumentensector.

Voor meer informatie:

Afdeling communicatie

033 760 02 64

www.nationalemonumentenorganisatie.nl

BOEi

BOEi heeft als kerntaak het herbestemmen van monumenten. Zonder nieuwe functie wordt een monument niet behouden voor de toekomst en wordt het 'verhaal' niet doorgegeven. BOEi bezit bijna 100 monumenten in Nederland die vaak grootschalig van aard zijn; fabrieken, kerken of bijvoorbeeld kazernes.

Voor meer informatie:

Afdeling communicatie

033 760 06 60

www.boei.nl

Het Drentse Landschap

Stichting Het Drentse Landschap is een particuliere organisatie die zich inzet voor de natuur en het erfgoed in Drenthe. Ze beheert ruim 8700 hectare natuurgebieden, meer dan 270 gebouwen en objecten en de helft van alle 54 hunebedden in Drenthe. Het werk van de stichting wordt gesteund door meer dan 16 duizend beschermers.

Voor meer informatie:

Afdeling communicatie

0592 31 35 52

www.drentslandschap.nl

*inspiratie
groeit er
aan de bomen
vernieuwing zit er
in de grond
verwachting
hangt er
in de lucht*